

การพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง
ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นางอรวรรณ วงษ์ประคอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-376-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 194 376 54

THE INDICATORS AND CRITERIA DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM MANAGEMENT
OF THE HIGH RANKING EDUCATIONAL ADMINISTRATOR CURRICULUMS, THE INSTITUTE
FOR DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS, MINISTRY OF EDUCATION

MRS. ORAWAN WONGPRAKONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non - Formal Education

Department of Non - Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-376-3

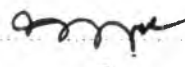
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตร
   ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
   กระทรวงศึกษาธิการ

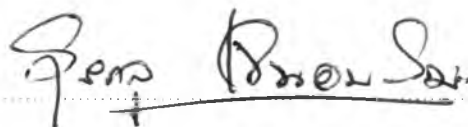
โดย   นางอรรรรณ วงษ์ประคอง

ภาควิชา   ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล

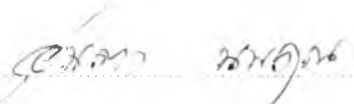
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

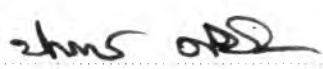
 ..... คนบดีคณะกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบริกรมพิทักษ์)

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรกุล เจนอบรม)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล)

 ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

 ..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ปกรณ์ ศรีตอนไฉ)

อรวรรณ วงษ์ประคอง : การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรม
หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. (THE INDICATORS AND CRITERIA DEVELOPMENT OF
TRAINING PROGRAM MANAGEMENT OF THE HIGH RANKING EDUCATION
ADMINISTRATOR CURRICULUMS, THE INSTITUTE FOR DEVELOPMENT OF
EDUCATIONAL ADMINISTRATORS, MINISTRY OF EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา :
รศ. ดร. อาชัญญา รัตนอุบล, 268 หน้า ISBN 974-346-376-3

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการ
ฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ ตามขั้นตอนการบริหารโครงการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา คือ
ก่อนดำเนินการ ขณะดำเนินการ และหลังดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม
จำนวน 32 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล จำนวน 11 คน และผู้บริหารโครงการฝึกอบรมของ
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา และศูนย์ฝึกอบรมประจำเขตการศึกษา 1-12 จำนวน 81 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจง
ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า มีตัวบ่งชี้และเกณฑ์จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
56 ตัวบ่งชี้ 115 เกณฑ์ ตัวอย่างเช่น ตัวบ่งชี้ก่อนดำเนินการ ได้แก่ จำนวนผู้บริหารโครงการ
ฝึกอบรม เป็นต้น ตัวบ่งชี้ขณะดำเนินการ ได้แก่ จำนวนครั้งที่จัดประชุมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร
โครงการ ผู้ประสานงานกรม และวิทยากรที่เลี้ยง เป็นต้น ตัวบ่งชี้หลังดำเนินการ ได้แก่
การปฏิบัติตามขั้นตอนการวัดและประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นต้น

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ORAWAN WONGPRAKONG : THE INDICATORS AND CRITERIA DEVELOPMENT
OF TRAINING PROGRAM MANAGEMENT OF THE HIGH RANKING EDUCATION
ADMINISTRATOR CURRICULUMS, THE INSTITUTE FOR DEVELOPMENT OF
EDUCATIONAL ADMINISTRATORS, MINISTRY OF EDUCATION)
THESIS ADVISOR : ARCHANYA RATANA-UBOL, Ed.D., 268 PP
ISBN 974-346-376-3

The purpose of this research was to develop the indicators and criteria for the training program management of the high ranking educational administrator curriculum according to the procedures of the training program which were the procedures before conducting the training program, the procedures during the training program and the procedures after the training program.

The population and samples of this research were the group of experts consisted of 32 training experts, 21 evaluation experts and 81 training managers of the Institute for Development of Educational Administrators and the training managers of 1-12 Training Area Centers. The research instrument was the interview forms and questionnaires. The data were analyzed by using frequency, percentage, $\bar{X}$, and S.D.

Major findings were :- there were 56 indicators and 115 criteria according to the experts's opinions. The example of the indicators for the procedures before conducting the training program, was the numbers of the managers for the training program. The example of the indicators for the procedurs during the training program, was the meeting times among the managers, facilitators and staff supporters. The example of the indicaors for the procedures after the training program, was the participants's evaluation following the process of the evaluation.

Department of Non - Formal Education
Field of study Non - Formal Education
Academic year 2000

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. อาศัญญา รัตนอุบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและระลึกถึงพระคุณของอาจารย์อยู่เสมอ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยตรวจแก้ไขความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน และผู้บริหารโครงการฝึกอบรมทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการวิจัย

ขอขอบคุณเรือเอกโยธิน วงษ์ประคอง และญาติ พี่-น้อง เพื่อนนิสิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา

และท้ายนี้ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้เป็นบางส่วน

อรวรรณ วงษ์ประคอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม.....	16
การฝึกอบรมกับการศึกษานอกโรงเรียน.....	22
การดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ขั้นตอนการวิจัย.....	45
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
การกำหนดเครื่องมือและสร้างเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	119
สรุปผลการวิจัย.....	122
อภิปรายผลการวิจัย.....	139
ข้อเสนอแนะ.....	144
รายการอ้างอิง.....	146
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	150
ตารางผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ การบริหารโครงการฝึกอบรม หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	151
ภาคผนวก ข	
แนวทางการบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	183
ภาคผนวก ค	194
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	195
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	196
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	199
ภาคผนวก ง.....	203
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ).....	204
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ).....	226
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ผู้บริหารโครงการ).....	255
ประวัติผู้วิจัย.....	268

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	59
2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนดำเนินการ.....	61
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขณะดำเนินการ.....	76
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังดำเนินการ.....	84
5	ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	89
6	จำนวน ร้อยละของเกณฑ์ที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ สภาพการบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนดำเนินการ.....	92
7	จำนวน ร้อยละของเกณฑ์ที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ สภาพการบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขณะดำเนินการ.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	จำนวน ร้อยละของเกณฑ์ที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ สภาพการบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังดำเนินการ.....	114
9	ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	151
10	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนดำเนินการ.....	169
11	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขณะดำเนินการ.....	169
12	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังดำเนินการ.....	177